

26 квітня 2017
року
№ 09-10
(1402 - 1403)

НЧАЕС ПОВИНИ

www.chnpp.gov.ua

Чорнобиль - спільна доля України та Білорусі

Сьогодні, 26 квітня, промисловий майданчик Чорнобильської АЕС відвідали Президент України Петро Порошенко і Білорусі Олександр Лукашенко. Глави двох держав взяли участь у заходах з приводу 31 роковин Чорнобильської аварії, - спільно вшанували пам'ять загиблих у чорнобильській катаст-

рофі та відвідали низку об'єктів на ЧАЕС.

Як повідомили у прес-службі Президента України, після завершення урочистостей на промисловому майданчику станції, Петро Порошенко та Олександр Лукашенко також проведуть переговори на території Білорусі.

Чорнобиль - спільна доля України та Білорусі

Президенти вшанували пам'ять людей, що першими віддали своє життя заради за-для подолання аварії. Біля пам'ятного знаку Героям Чорнобиля ніка було встановлено корзини з квітами й стрічками у національних кольорах України та Білорусі. Після закінчення урочистої церемонії Глави держав побували у оглядовому майданчику об'єкта «Укриття» та в зоні вільного доступу Нового безпечного конфайнменту. Також високі гості відвідали майданчик будівництва сховища відпрацьованого ядерного палива (СВЯГП-2). На всіх об'єктах гості отримали детальну інформацію від генерального директора ДСП ЧАЕС Ігоря Грамоткіна.

На майданчику будівництва НБК Голови України та Білорусі дали прес-конференцію представникам ЗМІ. Президент Порошенко, зокрема, зазначив: «Сьогодні проти України ведеться неоголошена війна. Ми українці зараз боремося за незалежність, за суверенітет і територіальну цілісність нашої держави. Впевнений, що ми, разом, приборкаємо і цього демона», - підкреслив Петро Порошенко.

«Я отримав тверде підтвердження і заповнення від Президента Білорусі. Ніхто і ніколи не зможе втягнути Білорусь у війну проти України. Цього не допустять миролюбний народ Білорусі та її досвідчений та високодостойний Президент Лукашенко Олександр Григорович», - зазначив Президент. Петро По-

рошенко підкреслив, що Україна високо цінує дружбу і співпрацю з Білоруссю: «А лінія Київ-Мінськ – це вісь добра, дружби й миру».

Президент Республіки Білорусь Олександр Лукашенко зазначив, що українці знають про позицію білоруського народу: «Мир, мир і лише мир. Українці ніколи для білорусів не були чужими людьми», - наголосив він. Лідер Білорусі підкреслив: «Ми рідні люди. Ми можемо прийти до вас чи приїхати лише на тракторі – допомогти вам обробляти землю, якщо потрібно. Що ми і робимо – ви допомагаєте нам, наші селяни допомагають вам. Ми будемо працювати лише в ім'я миру. У нас немає іншої мети».

Крім того, Олександр Лукашенко окремо підкреслив, що сучасний стан майданчика ЧАЕС, новий безпечний конфайнмент та й уся Чорнобильська АЕС справили на нього дуже позитивне враження: «Я був на вашій станції двадцять років тому. Маю визнати: це зовсім інша станція!».

Глава Української держави наголосив: «Для нас надзвичайно важливо, і я в цьому впевнений, що українсько-білоруський кордон був, є і завжди буде кордоном дружби, кордоном добросусідства, кордоном нашого надійного партнерства. Наголошую, кордоном миру. І ніхто і ніколи Україну і Білорусь не посварить».

фотофакт

21 апреля завершено перенесение памятной доски-барельефа Валерия Ходемчука - единственному работнику станции, который погиб на рабочем месте во время аварии 26 апреля и тело которого не было найдено в развалах центрального зала четвертого энергоблока. До недавнего времени барельеф был расположен неподалеку от предполагаемого места гибели В.Ходемчука, на стене биологической защиты, построенной после аварии и отделившей разрушенный блок от работоспособного третьего.

Перенесение мемориальной доски было вызвано тем, что данный участок после завершения проекта строительства НБК станет недоступен.

Первыми гостями ЧАЭС, которые посетили обновленную мемориальную доску, были родственники Валерия Ходемчука, побывавшие на станции 24 апреля.

Українська делегація з успіхом презентувала Національну доповідь з ядерної безпеки в Австрії

В Інформаційному агентстві «Укрінформ» днями відбулась прес-конференція, присвячена участі України у Сьомій нараді Конвенції з ядерної безпеки. Члени української делегації розповіли про те, як проходила Сьома оглядова нарада Конвенції з ядерної безпеки, а також презентували основні аспекти Національної доповіді України. «Цьогоріч штаб-квартира МАГАТЕ зібрала рекордну кількість учасників Сьомої наради Конвенції з ядерної безпеки, яку відвідали понад 900 осіб», – розпочав свій виступ експерт Державної інспекції ядерного регулювання України Роман Халенко. Саме він представляв Національну доповідь України у Відні.

Зі слів експерта Держатомрегулювання, Конвенція з ядерної безпеки була ратифікована Верховною Радою України у 1997 році. «З того часу кожні три роки ми маємо презентувати Національну доповідь України з ядерної безпеки для всієї світової спільноти, – повідомив Роман Халенко. – У цього річної доповіді йшлося про сучасний стан ядерної та радіаційної безпеки в

Україні. Ми акцентували увагу на основних здобутках у галузі, а саме: на гармонізації норм та правил з ядерної та радіаційної безпеки відповідно до референтних рівнів WENRA, стандартів безпеки МАГАТЕ, директив Ради Європи/Євратома. Розповіли про участь України у європейських «стрес-тестах». Поділилися актуальною інформацією про проект будівництва централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива в зоні відчуження, а також про подальше введення в експлуатацію нового безпечного конфайнмента (НБК). Говорили й про Комплексну (зведену) програму підвищення безпеки енергоблоків АЕС, мета якої – максимально можливий рівень безпеки вітчизняних енергоблоків атомних станцій».

Голова Державного агентства України з управління зоною відчуження Віталій Петрук розповів про сучасний стан робіт з будівництва НБК. За його словами, роботи виконуються відповідно до контрактних графіків. На майданчику Чорнобильської АЕС введені в експлуатацію тимчасові об'єкти. На промайданчику об'єкта «Укриття»

тривають інженерно-технологічні дослідження. Згідно з календарним планом виконання робіт, поточний термін завершення контракту – 30 листопада 2017 року.

За результатами Сьомої наради з огляду Конвенції з ядерної безпеки, Україна успішно впоралась із завданнями, визначеними попередньою, Шостою оглядовою нарадою Конвенції з ядерної безпеки, що проходила у 2014 році – з чотирьох поставлених перед Україною Викликів виконано три. Реалізовані повністю три Пропозиції світової спільноти. Цьогоріч, за результатами всебічного обговорення, країни-члени Конвенції шляхом консенсусу визначили три нові Виклики, одну нову Пропозицію та відзначили чотири Хороші практики в Україні стосовно ядерної безпеки.

Серед Викликів:

- реорганізація Державної інспекції ядерного регулювання України в Комісію з ядерного регулювання на підставі спеціального закону;
- продовження зусиль щодо повномасштабного виконання Комплексної (зведеної) програми підвищення рівня безпеки енергоблоків АЕС, включаючи «пост-фукусімські» заходи;
- імплементація Директив ЄС та референтних рівнів WENRA до вітчизняного законодавства України з питань ядерної та радіаційної безпеки.

У рамках заходу світовою спільнотою були відзначені здобутки України в гармонізації законодавства у сфері ядерної та радіаційної безпеки відповідно до європейських стандартів, оцінено активну участь в роботі Західноєвропейської асоціації ядерних регуляторів (WENRA). Крім того, учасники Сьомої наради Конвенції з ядерної безпеки наголосили на значних досягненнях України у забезпеченні надійності диверсифікації ядерного палива. Не обійшли увагою й успішне видалення відпрацьованого ядерного палива (включаючи пошкоджене) з басейнів витримки першого, другого та третього енергоблоків Чорнобильської АЕС до сховища відпрацьованого ядерного палива, а також завершення переміщення НБК на об'єкт «Укриття».

Однажды, тридцать лет назад...

...Обычно, вспоминая первые послеаварийные годы, ветераны ЧАЭС говорят: «Ну, в 1987-м уже, конечно, полегче было...» Полегче - по сравнению с 1986-м, но все равно сложно, очень сложно и тяжело. Не было четкого понимания, как в дальнейшем будет осуществляться эксплуатация блоков ЧАЭС. Существовало два варианта развития событий: один из них предполагал окончание строительства и пуск 5-го блока, имевшего незначительные уровни радиационного загрязнения, вместо проведения масштабной дезактивации 3-го блока для его дальнейшей эксплуатации; другой вариант - пуск именно «тройки». 2 апреля вышло Постановление ЦК КПСС и Совета Министров СССР «О мерах по обеспечению дезактивации и восстановительных работ на энергоблоке 3 Чернобыльской АЭС». Идея достройки блоков третьей очереди была отвергнута. Начались мероприятия, направленные на восстановление работоспособности третьего энергоблока. 24 ноября 1987 года приступили к физическому пуску реактора, энергетический пуск состоялся 4 декабря. 31 декабря 1987 года решением Правительственной комиссии № 473 утверждён акт

приёмки в эксплуатацию 3-го энергоблока ЧАЭС после ремонтно-восстановительных работ.

7 июля в Верховном Суде СССР начато рассмотрение дела по обвинению бывших работников ЧАЭС в Чернобыльской катастрофе. В общественном сознании советская пропаганда усиленно создает образ единственного виновника аварии - в лице коллектива Чернобыльской АЭС.

В 1987-1988 годах на станции сменилось практически 90 процентов персонала. Причины этой замены назывались разные, причем официальные версии сильно отличались от неофициальных. По словам бывшего директора ЧАЭС Михаила Уманца, в то время на площадку пришли работать около 4,5 тысяч человек. 93 из них продолжают работу на нашем предприятии и сегодня. 30 лет жизни отдано ЧАЭС, посвящено делу ликвидации последствий аварии.

Цикл публикаций об этих людях мы начинаем с истории, рассказанной заместителем руководителя проектов и программ ЦООЯТ Евгением Бельшевым - 27 апреля исполняется 30 лет с того дня, как он пришел работать на ЧАЭС.

- ...Свой первый рабочий день помню отлично. Куда идти не знал, где находится помещение, в котором я буду работать, где моя мастерская, тоже не знал. Но были знакомые, были люди, которые могли провести и показать. Что было в этот день? Оформление документов, прохождение инструктажей, тем более что вначале все оформлялось в Киеве - отдел кадров там находился. Пришел на работу, познакомился с непосредственным руководителем. Начальника цеха - Грищенко Вадима Васильевича - я уже знал: мы с ним познакомились в Киеве. До этого я много слышал о нем: моя жена из Припяти, и мой тесть работал на станции. В принципе так и прошел мой первый день - на бегу.

- А вообще, как попали на ЧАЭС?

- В 1985 году я закончил КПИ и по распределению попал служить в Вооруженные силы. Отслужил лейтенантом на Севере два года. И после службы по распределению был направлен на ЧАЭС. За распределением пришлось ехать в Москву: тогда на станцию из Киева и из КПИ уже не распределяли - пришлось ехать в министерство. В министерстве одни меня отговаривали, другие наоборот, советовали, но у меня в Чернобыле были близкие люди, и ситуацию я знал.

- И каковы были ваши первые впечатления от ЧАЭС?

- Если честно, то вначале было не понятно и немножко страшно. Непонятно как себя вести, инструктажи я получал от своих знакомых, от

родственников. Сухецкий Анатолий Касьянович - первый начальник ЦРБ, который был организован после аварии на ЧАЭС - учил, как себя вести, чтобы не причинить вреда здоровью, требовал от меня соблюдения всех установленных правил. Он всю аварию прошел, знал и понимал, что к чему. А потом я привык. Внешне ведь станция такая же, как и все остальные энергетические объекты - ничем опасным на площадке не пахнет, ничто тебя не смущает. Поэтому первое наставление, которое «старожилы» давали «молодым», - руками ничего не трогать, если это тебе не надо. Пусть на земле валяется все, что угодно, каким бы привлекательным оно тебе не казалось, - не поднимай.

...Я пришел на должность мастера по ремонту РЗМ, в моем подчинении была бригада. Занимались мы ремонтом РЗМ 1, 2, 3 блоков. Я тогда возглавил две бригады, потому что в моей вахте мастера не было первые, наверное, полгода. Приходилось очень много читать документации, поскольку машина очень сложная, фактически, промышленный робот весом 450 тонн, практически сам проводил перегрузку. Я до сих пор благодарен бригаде, людям с которыми я работал, потому что они понимали, что я молодой специалист и работе с РЗМ в институте меня не учили.

...Требовалось находить подход к людям, работать приходилось с оперативным персоналом вплотную. Работа интересная была, и люди интересные, много помогали и часть работы брали

на себя. Я ходил как ученик, мне показывали как и что делается, как ремонтируется, как можно и как нельзя. Я до сих пор этим людям благодарен...

- Какие бы вы дали советы и представления современным молодым специалистам ЧАЭС?

Самое первое: молодой специалист должен хотеть работать. Если ты приходишь на рабочее место и у тебя нет желания работать, то у тебя ничего не получится.. Если будет желание, то люди, которые рядом, всегда помогут. Все остальное со временем придет...

...Иногда начинаешь вспоминать, как мы работали и что мы делали, какие ситуации были... Могу сказать одно: мне всегда нравилась именно моя работа и чувство необходимости работы, которую я выполняю... Жалко, что очень рано закрыли блоки, жалко то количество электроэнергии, которую мы могли бы выработать. Мы после закрытия из производителей превратились в потребителей. Приезжаешь на действующую станцию после того режима, в котором работает сейчас ЧАЭС, - и видишь как люди бегают, суетятся, выполняют свои задачи по ПРОИЗВОДСТВУ, а мы работаем на разборку и утилизацию... Умом понимаешь необходимость и неизбежность происходящего, а сердце ничего понимать не хочет...

...Что сегодня самое главное для нас? Думаю, что самая важная сейчас задача - это обеспечивать безопасность всего того, что мы наработали за столько лет.

Проект НБК

По состоянию на 21.04.2017 по проекту НБК выполняются следующие основные строительно-монтажные работы:

Арка

Монтаж следующих основных систем:

- электроснабжения;
- вентиляции, газоочистки и кондиционирования;
- пожарной безопасности;
- водоснабжения и канализации;
- связи и промышленного телевидения;
- физической защиты и контроля доступа;
- интегрированной системы управления и контроля;
- внутреннего и транспортного сообщения;
- радиационного контроля.

Подрядчик также выполняет монтаж системы перемещения тележек СОК в северный гараж. Продолжаются работы по монтажу малых грузоподъемных механизмов в технологическом здании. Завершаются работы по внешней и внутренней обшивке Арки. Выполнено бетонирование постоянных шарнирных опор Арки. Завершена работа по передаче нагрузки на постоянные шарнирные опоры. Персонал генерального подрядчика производит демонтаж гидравлических домкратов. Идет подготовка к монтажу и монтаж анкеров герметизации. Начаты работы по монтажу герметизирующей мембраны.

Технологическое здание и вспомогательные сооружения

Технологическое здание (ТЗ):

- выполняются работы по устройству фасада восточной части здания, монтаж кабельных коробов, прокладка кабеля;
- идет подготовка к монтажу подкрановых балок для 20-тонного крана, выполняется обратная сборка 20-тонного крана, монтаж системы пожарной сигнализации, работы по шлифовке, грунтовке, шпаклевке, заливке, покраске полов, стен и потолков внутри здания;
- производится монтаж трубопроводов внутренних сетей, систем, металлоконструкций, дверей.

Здание электротехнических устройств:

- монтаж системы пожарной сигнализации, кабельных коробов, прокладка кабеля.

Шлюз доступа пожарных подразделений:

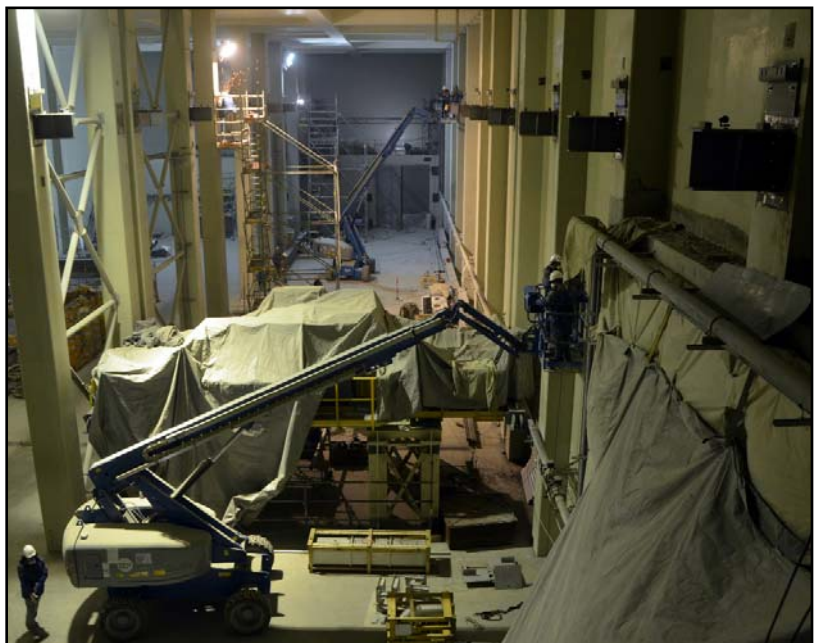
- монтаж трубопроводов внутренних сетей, монтаж оборудования и дверей.

*Насосная станция пожаротушения:

- монтаж пожарных трубопроводов, монтаж дверей.

Работы по устройству внешнего и внутреннего пространства НБК:

- монтаж трубопроводов противопожарного и хозяйственного водоснабжения;
- устройство дорог и тротуаров в локальной зоне – 53,6%.

Працівники Чорнобильської АЕС вийшли на акцію протесту

НОВОСТИ ЧАЭС

19 квітня близько трьохсот представників трудового колективу Чорнобильської АЕС вийшли на попереджувальну акцію протесту до Кабінету Міністрів України. Вони виборювали своє законне право на вихід на пенсію за Списком №1, оскільки працюють в важких радіаційних умовах, шкідливість яких спричинена наслідками Чорнобильської катастрофи. Право виходу на пільгову пенсію з 1986 року до серпня 2016 року було гарантоване державою і забезпечувалося на рівні законодавчих актів України. З серпня 2016 року Постановою № 461 Кабмін скасував зазначені права працівників зони відчуження.

Протягом півроку, що минуло з того часу, за ініціативою Атомпрофспілки було відпрацьовано та узгоджено проект Постанови, що має врегулювати дане питання. Але, не зважаючи на повну узгодженість позицій Мінекології, Мінсоцполітики, Мінздраву та інших міністерств, про що було офіційно заявлено з трибуни IV з'їзду Атомпрофспілки, процес затвердження Постанови Кабміном штучно гальмується. Будь-яких поважних та об'єктивних причин для затягування процесу повернення працівникам зони відчуження їх законного права на пільгову пенсію за Списком №1 не існує.

Втім, як стало відомо під час акції пікетування Кабміну, поточна ситуація з затвердженням постанови наразі не райдужна: проект, який пройшов усі можливі узгодження, нещодавно повернуто на доопрацювання, що відсовує час його підписання на невизначений термін.

Колективи підприємств, що працюють в зоні відчуження, категорично не згодні з цинічним нехтуванням їхніх законних прав, тож до участі в попереджувальній акції протесту, крім представників ЧАЕС, долучилися і працівники ДП УЗФО. До Кабміну було передано лист-звернення за підписом голови профспілкового комітету ЧАЕС Максима Орлова, в якому наведено вимоги колективу станції, зокрема терміново повернути працівникам підприємств підпорядкування ДАЗВ, право на пільгову пенсію за Списком №1. Крім того, у зверненні міститься пропозиція до Прем'єр-міністра України Володимир Гройсмана відвідати найближчим часом ЧАЕС і ознайомитися з тими завданнями, що виконує колектив станції.

Як зазначив Максим Орлов, у разі відсутності реакції Кабміну на вимоги чорнобильців, профспілковий комітет буде розглядати можливості реалізації інших форм протесту.

МОЖНО ПРИМЕНИТЬ НА ЧАЭС

С 27 по 31 марта специалисты Чернобыльской АЭС совершили технический визит в компанию «BELGOPROCESS», Бельгия. Целью визита было изучение практического опыта по внедрению системы управления качеством, методов управления рисками в сфере обращения с РАО с учетом новой версии стандарта ISO 9001:2015, в том числе изучение применяемой для оценки деятельности системы показателей. Визит организован в рамках Меморандума о техническом сотрудничестве между «BELGOPROCESS» и Чернобыльской АЭС на 2016 год, проходивший в соответствии с программой, разработанной «BELGOPROCESS», и был чрезвычайно насыщенным.

В первый же день, 27 марта, представителям ЧАЭС был презентован отчет по текущим методам управления рисками на основе передового международного опыта. В рамках обсуждения презентации рассматривались вопросы и уточнялись детали по аспектам деятельности в части управления рисками.

На следующий день, в ходе практической части программы, состоялось посещение центра подготовки «EIG Euridice» и подземной геологической лаборатории «EIG Euridice» (консорциум «Европейская подземная исследовательская инфраструктура для захоронения ядерных отходов в глиняной среде») и «Hades». Примечательно, что данная лаборатория - глубинная, она находится на 225 метров ниже поверхности земли. Делегация ЧАЭС ознакомилась с ходом различных исследований, конструкцией контейнера для захоронения отходов. Программа исследований направлена на оценку безопасности и возможности геологичес-

кого захоронения долгоживущих радиоактивных отходов в глубоком глинообразовании в Бельгии. В дальнейшем это позволит перейти к утилизации ядерных отходов в глиняной среде.

По прибытии на площадку «BELGOPROCESS» начальник отдела качества Елена Усачева провела презентацию «ГСП «Чернобыльская АЭС». Процессно-ориентированная система управления деятельностью (система управления качеством). Заместитель директора технического Александр Скомархов презентовал тему «Обращение с радиоактивными отходами на площадке Чернобыльской АЭС». Оба доклада вызвали живое обсуждение.

В тот же день для наших специалистов состоялся семинар по качеству с анализом общих методов управления рисками и их конкретного применения (на примере процессов обращения с

твердыми и жидкими РАО), а также практическое занятие по определению рисков в процессах и их оценке.

Два последующих дня были не менее насыщены событиями. Представители ЧАЭС посетили центр подготовки «Isotopolis» и в деталях ознакомились с деятельностью компании «BELGOPROCESS», в которую, в частности, входят обработка и кондиционирование всех видов радиоактивных отходов, выведение из эксплуатации ядерных объектов, применение плазменных технологий, временное хранение кондиционированных радиоактивных отходов и др. Важно отметить, что РАО в Бельгии категоризованы, и каждая из категорий подлечит определенному способу обработки. Соответственно, для каждой категории РАО компания имеет системы, установки и технологии.

В центре подготовки участники ознакомились с методами популяризации знаний в сфере атомной энергетики и в частности, обращения с радиоактивными отходами, а также создания положительного имиджа компании и формирования позитивного общественного мнения.

Огромное впечатление на участников визита произвело посещение установки переработки твердых радиоактивных отходов CILVA. Установка предназначена для сжигания твердых горючих низкоактивных радиоактивных отходов. В среднем в CILVA сжигается 160 тонн низкоактивных отходов в год.

Бочки с отходами автомобильным транспортом поступают в помещение приемки, где маркируются, взвешиваются и измеряются по активности. Штрих-коды маркировки уникальны и содержат полную информацию о содержании бочки и принадлежности отходов. Далее отходы поступают на сортировку, после чего горючие идут в печь для сжигания

ция образует монолит. Монолиты обеспечивают короткую и долгосрочную безопасность, а также упрощают транспортировку и хранение. При этом существует возможность забрать отходы, если когда-нибудь это окажется необходимым.

Посетили специалисты ЧАЭС и непосредственно площадку строительства приповерхностного хранилища, где ознакомились с технологическим процессом, при котором контейнеры с ВАО поступают автомобильным транспортом, затем с помощью крана транспортируются на специальную платформу. Далее извлекается пробка канала в зале хранилища, контейнер помещается в канал и пробка возвращается в исходное положение. Процесс и контроль параметров полностью авто-

(при температуре 900°C). Процесс и контроль параметров полностью автоматизирован. Твердые негорючие низкоактивные радиоактивные отходы поступают в установку прессования. Спрессованные бочки манипулятором автоматически помещаются в контейнер, который далее заполняется бетонной смесью и после отвердевания направляется в хранилище. Специалисты с ЧАЭС имели возможность наблюдать технологический процесс переработки. Особое внимание было уделено проблемам прессования золы, поскольку эти проблемы актуальны и для ЧАЭС. Специалисты «BEL-GOPROCESS» дали ряд практических рекомендаций, которые можно применить на практике на нашей площадке.

В рамках презентаций представителей принимающей стороны были рассмотрены вопросы применения риск-менеджмента в процессах Центра ядерных исследований Бельгии, а также решения Национального Агентства Бельгии по обращению с радиоактивными отходами по сооружению припо-

верхностного хранилища отходов категории А. Интересна применяемая при этом технология. Отходы помещают в бетонные кессоны и заливают раствором для иммобилизации. Вся конструк-

матизирован. В настоящее время хранилище полностью заполнено.

Кроме того, значительный интерес имели и презентации представителей «BELGOPROCESS» «Переход на новую версию стандарта ISO 9001:2015», в которой были рассмотрены отличия между стандартами качества ISO 9001:2009 и ISO 9001:2015, новые требования ISO 9001:2015, анализ системы управления «BELGOPROCESS» для реализации новой версии стандарта ISO 9001:2015, а также «Интегрированная система управления «BELGOPROCESS», где были представлены основные элементы системы, применение показателей на стратегическом уровне и систем оценки рисков и управления ими.

Все участники технического визита отметили высокую степень важности и своевременность полученной информации, возможность ее практического применения на чернобыльской площадке. В ходе обсуждений были также намечены планы дальнейшего сотрудничества.

ЗАЯВА ПРО ЕКОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ДІЯЛЬНОСТІ

щодо робочого проекту «Технічне переоснащення системи блискавкозахисту існуючої будівлі сховища відпрацьованого ядерного палива СВЯП-1 ДСП «Чорнобильська АЕС»

Дані про плановану діяльність, мету і шляхи її здійснення

Місце розташування майданчика - сховище відпрацьованого ядерного палива СВЯП-1, промисловий майданчик ДСП ЧАЕС. Метою даного робочого проекту являється заміна фізично та морально застарілої системи блискавкозахисту СВЯП-1, що не відповідає діючим нормативним документам, на сучасну, що забезпечить захист персоналу, електронного та електротехнічного обладнання, КВПтаА будівлі СВЯП-1 як безпосередньо від прямого удару блискавки, так і від вторинних впливів блискавки.

Робота виконується згідно Завдання на проектування «Технічне переоснащення системи блискавкозахисту існуючої будівлі сховища відпрацьованого ядерного палива СВЯП-1 ДСП «Чорнобильська АЕС», інв. № 51-4-2015 від 11.06.2015. Усі роботи виконуються на покрівлі та окремих ділянках стін існуючої будівлі СВЯП-1 і прилеглої території (до 40 м.).

Суттєві фактори, що впливають чи можуть впливати на стан навколишнього природного середовища з урахуванням можливості виникнення надзвичайних екологічних ситуацій

Негативні суттєві фактори відсутні. Планована діяльність з технічного переоснащення системи блискавкозахисту СВЯП-1, призводить до зменшення ймовірності відмов обладнання та виникнення аварій на ядерній установці, тобто призводить до підвищення безпеки СВЯП-1.

Підвищення безпеки СВЯП-1 є позитивним впливом на навколишнє природне та соціальне середовище.

Кількісні і якісні показники оцінки рівнів екологічного ризику й безпеки для життєдіяльності населення експлуатації енергоблоку, а також заходи, що гарантують здійснення експлуатації відповідно до екологічних стандартів та нормативів

Додаткових потреб в земельних, сировинних, енергетичних та водних ресурсах у порівнянні з існуючим станом для цілей даного технічного переоснащення - не вимагається.

Проведення будівельно-монтажних робіт (БМР) здійснюється після проведення дезактиваційних робіт (у разі необхідності) та контролю радіаційного стану. При бурінні свердловин контроль радіаційного стану виконується безперервно.

При експлуатації СВЯП-1 після проведення технічного переоснащення не передбачається додаткових теплових виділень і випарів. Таким чином величина теплових викидів в атмосферу не збільшиться.

Експлуатація СВЯП-1 не впливає на інтенсивність падаючої сонячної радіації, на температуру, швидкість вітру, вологість, атмосферні інверсії, тривалість туманів та інші кліматичні характеристики. У зв'язку з цим вплив на клімат і мікроклімат у робочому проекті технічного переоснащення не розглядається.

Нова система блискавкозахисту має вагові характеристики приблизно аналогічні існуючій в даний час, отже, зміни впливу існуючого СВЯП-1 на геологічне середовище не передбачається.

При здійсненні технічного переоснащення існуючі системи поводження з рідкими радіоактивними відходами,

системи охолодження відсіків басейну витримки і системи технічного водопостачання не вимагають змін, і їх функціонування здійснюється в штатному режимі. Таким чином, скиди безпосередньо у навколишнє середовище при технічному переоснащенні відсутні.

Враховуючи, що технічне переоснащення відбувається на промисловому майданчику ДСП ЧАЕС, безпосередній вплив на рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти відсутній. На ґрунти – незначний, при бурінні свердловин під елементи заземлення системи блискавко захисту. При технічному переоснащенні встановлюється система блискавкозахисту, що не є джерелом іонізуючого випромінювання.

Перелік залишкових впливів

У процесі виконання БМР потенційно передбачається утворення твердих радіоактивних відходів у вигляді демонтованої системи блискавкозахисту, видобутого ґрунту при монтажу елементів заземлювання та використаних матеріалів. Загальна маса демонтованої системи блискавкозахисту, ґрунту і матеріалів, що підлягають вивозу, складає ~ 30 т.

Поводження з демонтованими матеріалами та видобутим ґрунтом при технічному переоснащенні проводиться відповідно до «Положення з поводження з твердими радіоактивними відходами ДСП ЧАЕС», 29-ПС.

Вжиті заходи щодо інформування громадськості про плановану діяльність, мету і шляхи її здійснення

З метою інформування громадськості відносно запланованої діяльності вжиті наступні заходи:

«Заява про наміри ...» щодо розроблення робочого проекту розміщено на сайті ДСП ЧАЕС: <http://chnpp.gov.ua>.

«Заява про наміри...» опублікована в газеті «Новини ЧАЕС» від 07.04.2017 за № 07-08 (1400-1401), свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Кі № 830 від 11 листопада 2004 року.

Інформація, щодо даного робочого проекту на веб-сайті Чорнобильської АЕС <http://chnpp.gov.ua>, підтримується в актуальному стані.

Заява про екологічні наслідки буде опублікована в газеті «Новини ЧАЕС» та розміщена на сайті ДСП ЧАЕС: <http://chnpp.gov.ua>.

Зобов'язання замовника щодо здійснення проектних рішень відповідно до норм і правил охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки на всіх етапах будівництва та експлуатації об'єкта планованої діяльності

Виконуючи функції експлуатуючої організації, адміністрація і персонал ДСП ЧАЕС зобов'язуються в повному обсязі реалізувати всі технічні, організаційні, фінансові та інші рішення, передбачені даним робочим проектом, а також протягом усього терміну експлуатації СВЯП-1 дотримуватися технологічного регламенту, нести сировинні і матеріальні витрати по забезпеченню безпечної експлуатації і, тим самим, гарантувати виконання екологічної безпеки.

Штатним розкладом ДСП ЧАЕС передбачені відповідні посадові особи, на яких покладено персональну відповідальність за виконання проектних рішень щодо безпечної експлуатації обладнання та приладів та охорони навколишнього середовища.

ЗАЯВА

ПРО ЕКОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ДІЯЛЬНОСТІ

щодо проекту «Чорнобильська АЕС. Завод з переробки рідких радіоактивних відходів» (Коригування)»

Дані про плановану діяльність, мету і шляхи її здійснення

Завод з переробки рідких радіоактивних відходів (ЗГРПВ) призначений для переробки рідких радіоактивних відходів, які накопичені за період експлуатації та утворюватимуться під час виконання робіт із зняття з експлуатації енергоблоків № 1, 2, 3 ЧАЕС та перетворення об'єкта "Україття" на екологічно безпечну систему.

Проект ЗГРПВ було затверджено Розпорядженням Кабінету міністрів України від 22 березня 2001 року 105-р. Будівля та основне обладнання ЗГРПВ були споруджені ще до 2006 року, реалізація допоміжних систем та додаткових технічних рішень тривала до 2015 року за окремою проектною документацією, затвердженою у встановленому порядку.

Коригування затвердженого проекту будівництва виконується в зв'язку з додатковими технічними рішеннями, які не були передбачені та/або не реалізовані на теперішній час та приведенням реалізованих рішень до діючих нормативних документів. Основна мета коригування – завершення проектних робіт для введення ЗГРПВ у експлуатацію. В рамках коригування виконано уточнення ОВНС з урахуванням проектних рішень відповідно до завдання на коригування проекту та завдання на розроблення ОВНС.

Суттєві фактори, що впливають чи можуть впливати на стан навколишнього природного середовища з урахуванням можливості виникнення надзвичайних екологічних ситуацій

Після реалізації планованої діяльності істотні фактори, які впливають або можуть впливати на стан навколишнього природного середовища, з урахуванням можливості виникнення надзвичайних екологічних ситуацій відсутні.

Кількісні і якісні показники оцінки рівнів екологічного ризику й безпеки для життєдіяльності населення експлуатації енергоблока, а також заходи, що гарантують здійснення експлуатації відповідно до екологічним стандартам і нормативам

Після реалізації планованої діяльності не передбачається теплових забруднень, випарів. Планована діяльність не впливає на інтенсивність інсоляції, на температуру, швидкість вітру, вологість, атмосферні інверсії, тривалість туманів та інші кліматичні характеристики. У зв'язку з цим вплив на клімат і мікроклімат не розглядається.

Викиди в навколишнє середовище з ЗГРПВ здійснюються за допомогою системи вентиляції через вентиляційну трубу. На ЗГРПВ передбачена система для контролю радіоактивності газоподібних викидів в навколишнє середовище. Контроль рівнів радіоактивних аерозолів проводиться з повітропроводів вентиляційних систем витяжної вентиляції і вентиляційної труби.

Експлуатація об'єкта, за результатами розрахунку викидів радіоактивних речовин, з точки зору забруднення атмосферного повітря є прийнятною. Негативні соціальні наслідки, пов'язані з впливом проектового об'єкта на атмосферне повітря, не прогножуються. Експлуатація об'єкта з точки зору забруднення атмосферного повітря викидами нерадіоактивних забруднюючих речовин є допустимою.

Шумовий вплив при експлуатації ЗГРПВ буде мати постійний характер та супроводжувати діяльність об'єкта протягом усього періоду функціонування.

Реалізація планованої діяльності не призведе до пере-

вищення санітарно-гігієнічних нормативів, і не матиме негативних соціальних наслідків, пов'язаних з шумовим впливом. Зона шумового дискомфорту від роботи технологічного обладнання об'єкта не виходить за межі будівлі ЗГРПВ і не впливатиме на формування подальшого звукового поля. Експлуатація ЗГРПВ з точки зору очікуваного шумового впливу є допустимою.

Активні прояви карсту й суфозійно-карстових процесів, а також обвалів і зрушень, які могли б привести до порушення нормальних умов експлуатації, відсутні. Безпосереднього впливу на геологічне середовище не передбачається.

При реалізації даного проекту відсутні скиди безпосередньо у водне середовище. Водовідведення передбачається у існуючі системи ДСП «Чорнобильська АЕС». Забруднення ґрунту в процесі реалізації планованої діяльності не відбувається. Об'єкт не має неорганізованих забруднених стоків, які можуть потрапити у ґрунт. Викиди забруднюючих речовин не вплинуть на геохімічний склад ґрунту. При реалізації планованої діяльності не передбачається вплив на рослинний, тваринний світ і заповідні об'єкти.

Реалізація планованої діяльності призведе до створення нових робочих місць, і сприятиме вирішенню складних соціальних і економічних завдань, пов'язаних з вирішенням зазначеної проблеми. Реалізація планованої діяльності не впливає на об'єкти ближньої зони ДСП «Чорнобильська АЕС».

Перелік залишкових впливів

В рамках коригування виконано уточнення ОВНС з урахуванням проектних рішень відповідно до завдання на коригування проекту та завдання на розроблення ОВНС.

Аналіз та розрахунки виконані в ОВНС підтверджують, що після реалізації планованої діяльності суттєвого додаткового впливу на навколишнє середовище, по відношенню до існуючого стану, не відбудеться. Залишкові впливи на об'єкти навколишнього середовища внаслідок планованої діяльності будуть полягати в проектних викидах в атмосферу та в утворенні відходів. Передбачені проектом заходи забезпечать прийнятний рівень залишкових впливів на всі об'єкти навколишнього середовища.

Вжиті заходи щодо інформування громадськості про плановану діяльність, мету і шляхи її здійснення

З метою інформування громадськості відносно запланованої діяльності передбачено наступні заходи:

- підготовка та опублікування Заяви про наміри;
- підтримка в актуальному стані інформації щодо даного проекту на веб-сайті ДСП «Чорнобильська АЕС» (www.chnpp.gov.ua).

Зобов'язання замовника щодо здійснення проектних рішень відповідно до норм і правил охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки на всіх етапах будівництва та експлуатації об'єкта планованої діяльності

Експлуатуюча організація ДСП «Чорнобильська АЕС» забезпечить:

- безпечну експлуатацію відповідно до діючих в Україні нормативних документів, інструкцій з експлуатації, технологічних регламентів;
- відповідну структуру керування, кваліфікацію обслуговуючого персоналу;
- постійний контроль у процесі експлуатації за всією діяльністю по забезпеченню екологічних вимог.

На ЧАЕС розгортається проект будівництва сонячної електростанції

На Чорнобильській АЕС відбулася стартова нарада між керівництвом підприємства та представниками компанії «Солар Чорнобиль», яка є орендаром майданчика, де буде розміщено панелі фотовольтаїчної електростанції «Чорнобиль». Генеральним підрядником будівництва нової електростанції виступає ТОВ «Родина Енерджи Груп».

Як зазначив генеральний директор Чорнобильської АЕС Ігор Грамоткін, цей пілотний проект дуже важливий для ЧАЕС та зони відчуження загалом: «За цим проектом наше майбутнє, майбутнє нашого майданчика, тому ми не можемо його не реалізувати! І хай зараз він поки дуже маленький - усього 1 мегаватт встановленої потужності - але за першим мегаватом, безумовно, піде і другий».

У рамках наради відбулося обговорення деталей проекту. Після наради представники «Солар Чорнобиль» відвідали промисловий майданчик біля споруди «Розподільний пристрій другої черги» і провели фотозйомку, необхідну для проведення передпроектних та проектних робіт.

Звіт Рахункової палати про виконання Чорнобильською АЕС рекомендацій аудиту

На черговому засіданні Рахункової палати 11 квітня були розглянуті ряд звітів державного зовнішнього фінансового контролю. Серед них був і «Звіт про результати аналізу стану виконання рекомендацій Міжнародного координованого аудиту Чорнобильського фонду «Укріття».

У засіданні Рахункової палати взяли участь голова Комітету з питань охорони здоров'я Верховної Ради України Ольга Богомолець та представники громадськості від громадської організації «Центр протидії корупції».

Добрі слова на адресу аудиторів Рахункової палати висловив генеральний директор Державного спеціалізованого підприємства «Чорнобильська АЕС» Ігор Грамоткін, який зазначив, що саме завдяки проведеному Рахунковою палатою у 2006 році аудиту, Європейський банк реконструкції та розвитку погодився, аби українські спеціалісти, які до цього були відсторонені від міжнародних проектів на майданчику Чорнобильської АЕС, замінили запрошених західних фахівців.

«Я хотів би подякувати Рахунковій палаті за велику допомогу, тому що в тій арці, яка зараз стоїть, є частка праці і Рахункової палати, бо ви сприяли збереженню колективу Чорнобильської АЕС», — сказав Ігор Грамоткін.

За матеріалами Управління інформаційної політики Рахункової палати України

Работники ЧАЭС побеждают

21-22 апреля в спорткомплексе «Олимпия+» (г. Днепр) состоялся открытый Чемпионат Украины по дзюдо среди ветеранов. В состязаниях приняли участие 187 спортсменов из Украины, Грузии и Словакии.

Работники Чернобыльской АЭС - старший инспектор по РБ ОВН Виктор Ерохов, инженер ЦЭОУ (НБК) Василий Дячук, мастер смены ЦЭОУ (НБК) Михаил Ковалев - показали высший класс борьбы и взяли на этом мероприятии золотые медали, став чемпионами. Кроме того, серебряную медаль завоевал заместитель начальника ЦПРВ Николай Скрипов, а славутчанин Гзирян Камо сумел заработать бронзу.

Поздравляем спортсменов и тренеров СК "Атом" В.О.Копылова и О.Г.Копы-

лова О.Г. с великолепным выступлением и победой!

Пам'яті героїв Чорнобиля

У суботу в Славутичі пройшов 28-й забіг пам'яті героїв Чорнобиля. Не дивлячись на сильний вітер та прогнозовану синоптиками зливу, на старт вийшло 218 спортсменів та спортсменок.

Серед любителів бігу Славутича найшвидшою виявилась Ольга Мельник – 3-є місце у загальному заліку серед жінок на дистанції 10 км з результатом 47 хв. 19 сек. Славутичани також посіли призові місця у своїх вікових групах:

на дистанції 21 км:

Говоров Валерій – 1 місце (М 65-69), 1 год. 47 хв. 16 с, Гроздева Олена – 3 місце (Ж 19-34), 1 год. 53 хв. 33 с, а дистанції 10 км Хабел Валентина – 1 місце (до 14 років), 52 хв. 45 с, Хабел Катерина – 2 місце (до 14 років), 1 год. 00 хв. 18 с, Грибанова Дар'я – 2 місце (Ж 15-17), 1 год. 12 хв. 12 с, Міцковський Олександр – 3 місце (до 14 років), 55 хв. 45 с, Саргсян Арман – 3 місце (М 15-17), 42 хв. 30 с.

на дистанції 5 км:

Кравченко Настя – 2 місце (до 14 років), 23 хв. 26 с, Кузнєцова Ліза – 3 місце (до 14 років) 24 хв. 32 с, Климчук Вікторія – 2 місце (Ж 35-44) 26 хв. 12 с Шанина Лідія – 1 місце (Ж 45-54), 25 хв. 08 с, Кулінченко Іван – 3 місце (до 14 років), 22 хв. 55 с, Оленич Ігор – 3 місце (М 50-59), 21 хв. 47 с, Мільков Сергій – 2 місце (М 60-69), 27 хв. 13 с

У фінішній брамі учасників забігу чекали символічні медалі. Атлети відмітили стабільно високу якість організації змагань та неповторну славутицьку домашню атмосферу.

Дистанція вже традиційно розбита на 3 кваліфікаційні відстані: 5, 10 та 21 кілометр.

Найбільшу відстань подолали 76 атлетів, першим з яких прибіг Сергій Біленький з міста Тетіїв Київської області з часом 1:15:33.

Серед жінок першою прийшла на фініш киянка Марія Шаповалова з

часом 1:28:46.

Першість на дистанції у 5 км взяли чернігівчани Яна Дворниченко та Владислав Голуб. Для цього їм знадобилося 16 хв. 15 сек. та 20 хв. 22 сек відповідно.

На 10 км найшвидшими були також кияни: Ніко Девич з часом 34:03 та Анна Іващук з часом 42:40.

Славутич должен быть чистым!

22 апреля работники Чернобыльской АЭС продолжили акцию по благоустройству и очистке Славутича от мусора, накопившегося за зиму. Что радует: по свидетельствам участников субботника, в нынешнем году на околицах

города значительно меньше бытового мусора, чем в предыдущие годы. Возможно, славутичане стали бережнее относиться к окружающей среде. Впрочем, окончательные выводы об этом можно будет делать после того, как будут убраны территории, прилегающие к гаражным кооперативам и так называемый "Одесский квартал".

На фото: работники ГСП ЧАЭС убирают склоны путепровода, открывающего центральный въезд в город.

О чем писали газеты...

Что больше всего подкупает в старых газетах - это полное отсутствие пафоса и наличие мягкого юмора. Даже в тех номерах, которые выходили в свет накануне трагической даты - 26 апреля. А еще в них море надежды на то, что вот сейчас, еще немного - и все наладится, и заживем!.. Может быть, именно этой - пусть необоснованной, но такой необходимой веры нам сегодня и не хватает?..

Газета «Импульс», № 15, (154), 22 апреля 1993 года

СУДЬБА

Удивительная штука - судьба. Когда этот материал уже был готов к печати, стало известно, что его автор, Роберт Стуров, ушел из жизни. С Чернобыльской АЭС, Припятью, Славутичем его жизнь была связана ровно 40 лет.

“20 февраля 1977 года был теплый солнечный день. Автобус из Киева подкатил к светлому стеклянному павильону автовокзала в Припяти, и я впервые ступил на землю, которую потом полюбил всем сердцем. Перешагивая через ручейки, я обошел весь город и был покорен чистотой и широтой замысла, далеко не провинциальными масштабами улиц, магазинов, кинотеатра, пристани. Нравилось все, во всем чувствовалась душа и любовь к городу.

Покорил меня и человек, к которому я обратился с просьбой принять на работу. Г. И. Жидок был одним из славной плеяды тепловиков-энергетиков, патриотов своего дела, возвращенных в особой атмосфере ответственности, преданности и самопожертвования. Проживающие в маленьких поселках как единая семья, они в любое время готовы были идти и, если надо, работать сутками, плечом к плечу, ради единой цели - нести электрическую нагрузку. Нагрузка - это все: и Бог, и идол, и гордость, и зарплата. На Чернобыльскую собирались лучшие из них, переросшие свои Углеторжки, Кураховки и Славянки.

Их встречала белоснежная красавица ЧАЭС с неизмеримо большим масштабом деятельности. И всю энергию, всю страсть они дарили ей - работы по пуску велись с бешеным накалом.

Итак, я работаю в цехе ТАИ. Огромный поток новой информации, терминологии, знакомство с людьми и оборудованием. Ядерно опасный объект? Грозящая авария? Нет, этого не ощущалось. По всей документации: аппарат - надега, защиты - класс. Твое дело - знать, в какой цвет должна быть выкрашена лестница и сколько должно быть метров от рабочего места до туалета. Но подспудно жила тревога, выливающаяся в шутивную песню.

*Раскинулась Припять широко,
Чернобыль мерцает вдали.
Мы все генераторы тока
И к нам провода провели.
Товарищ, я вахту не в силах стоять,—
Сказал инженер инженеру,
В реакторе пламя мне не удержать,
Хватаю последние БЭРы.
Ревут ГЦНы, дрожит барботер,
Шипит барабан-сепаратор,
Труба покочнулась —
реактор вразнос,
Навек замолчал генератор.
Его подхватили СИУБ и СИУТ,
Включили дренаж и продувку,
Из грязной уж зоны его волокут
И сняли костюм и обувь.
Его провожали лишь старый вахтер,
Два рэкса случайных с шамоткой.
Старик только слезы ладонью утер,
А рэкссы послали за водой.
Да дозик какой-то как раз подоспел,
На берег когда положили.
К ногам привязал отработанный ТВЭЛ
И в пруд-охладитель ступили.
Остатки талонов отдали жене.
Сказали - она зарыдала.
Сквозь слезы шептала:
«Не сдал он РБ.
И кончит он так, я ведь знала»...*

Это было написано за две недели до пуска 1-го энергоблока. Абсурдность выше описанной ситуации была очевидна, а некоторый перчик опасности блока не портил. ЧАЭС закусила удила - досрочное освоение мощностей, кузница руководящих кадров, перспектива

стать самой мощной станцией в мире. Годы летели, как сон. Расцветала родная Припять, рождались дети, строились дачи и гаражи. И все-это под могучей дланью ЧАЭС, она - непоколебимая основа нашей жизни. Шли рабочие будни, перемежаемые праздниками. И самый главный из них - День энергетика.

В нашем цехе подобралась группа энтузиастов, не вспомнить о которых не могу. Е. Баранкевич - душа и заводила, Л. Ансимов - певец и музыкант, гитаристы А. Рябушев, А. Шлепайн, С. Костин, поэт А. Варицкий, прекрасные певицы В. Шлепайн, С. Чернобай, Г. Рябушева. Да, это был могучий творческий коллектив. Сколько праздников отмечено в цехе! Сколько прекрасных минут общения!

Вспоминается День энергетика, который отмечался цехом ТАИ в пионерлагере «Сказочный». Мы решили поставить оперу «Жизнь за ТАИ» по мотивам оперы М. Глинка «Жизнь за царя» («Иван Сусанин»). Содержание либретто вкратце таково. В цехе ждут комиссию. Е. А. Бородавко в панике. Арии начальников лабораторий подтверждают возможность неприятностей. Положение безвыходное - к приему комиссии не готовы. И тогда электрослесарь цеха ТАИ Фарафонов берется спасти цех. Он заводит комиссию в самые глухие боксы на минусовых отметках и, когда она отчаялась выйти из них, бросается на оголенные шины распреустройства, унося с собой из жизни тайну обратного маршрута. Одна ария Фарафонтова запомнилась.

*Судьба - она, как чирый сзади
Пониже пояса чуть-чуть.
И как скала на водной глади,
На нас наводит жуть.
Обломки кораблекрушений,
Мечты, надежды - все на дне.
И на мели лежат решенья,
И тонет истина в вине.
Судьба, судьба - она, как парус,
Летит и рвется на ветру.
А к солнцу рвется лишь Икарус,
Презрев коварную судьбу.*

Судьба... Как круто она повернула 26 апреля...

**Роберт СТУРОВ,
дежурный инженер ЦТАИ.**

Газета «Импульс», № 15, (154), 04 апреля 1993 года

НОСТАЛЬГИЯ

Больно, когда внезапно умирает близкий человек. Еще больнее, когда внезапно умирает родной город!.. Горько сознавать, что прошлое - только в прошлом. Что никому не дано войти в реку дважды. Да что войти!...- и не возвратиться к реке... Никогда к ней не возвратиться...

Наш город... Он жил, был рядом с нами, смеялся и шутил. Он подарил нам счастье знать его и быть с ним. Он подарил нам себя всего и уже без остатка. И светлая память ему. Светлая и радостная память.

Вспомним лучшее, вспомним то, о чем стали забывать. И воспоминания об этом будут в апрельском, а точнее, в первоапрельском стиле. (Справка: 1 апреля - лучший праздник в Припяти). Вспомним, что среди тошного и занудного в нашем городе было полное (0,5 и 0,7) и бурлящее (0,8). Среди немногих модно одетых ходили симпатичные интеллигентные люди в фуфайках и кирзовых сапогах на босу ногу. Среди массово непьющих жителей находились и клиенты медвытрезвителя им. Э. Качалова (где ты сейчас? Нам так не хватает тебя сегодня!)

Среди серых будней случались и праздники, начинавшиеся общим сбором у МСЧ-126 движением колоннами мимо трибуны, где все в очках или делают вид, что с воодушевлением поддерживают звучащий над площадью лозунг: «Да здравствует...весомый...самый...героизм...тружеников полей...лей...эй, налей!» Колонны в ответ кричат «Ур-р-аа!» и бро-

сают в воздух и под ноги портреты членов, добавляя работы пышной Рае из АХО.

А что значило не пойти на демонстрацию! Это означало!.. Нет! Лучше пойти и сохранять... чувство юмора...

В такие дни работники медвытрезвителя забирали самых-самых... Которые уже вообще...

Дело прошлое, гордиться нечем, но я от демонстраций держался в стороне. И не потому, что не разделял единства марширующих масс или здравец с трибуны. Разделял! Поддерживал! Но мне всегда хотелось большего, чего нельзя было. И я боялся, что дойду до этих «Подымать - мать - мать!», закричу что-то нетрадиционно-революционное.

Я боялся настолько, что за неделю до этого подходил к заместителю секретаря парткома по идеологии и, потупясь, говорил: «Вы знаете, я сожалею, но не смогу быть на ближайшей демонстрации солидарности с... и против тоже». «А причина есть?» - ласково спрашивал он. «Да, есть. Но она очень интимная. Можно я вам скажу наедине?» Он грустно смотрел на меня и тихо говорил: «Попробуй только! Я тебя премии лишу!» Я пробовал и не ходил. Премия была. Он не лишал. Он был прекрасным заместителем секретаря! Сколько мы переругались. Даже сейчас приятно вспомнить...

Мы были разными - хорошими и не очень, веселыми и не очень, умными и не очень. Но очень обидно, когда нас такими считали другие.

С подачи неумного осветителя жизни Чернобыльской АЭС А. Политковского из «Взгляда» весь мир узнал о потрясающем человеке, работнике ЧАЭС, который пять лет не был в отпуске! Все прогрессивное человечество слегка офонарело и кинулось собирать гуманитарную помощь, дабы поддержать этого работника. Но это прогрессивное человечество. А мы - люди простые, мы прекрасно понимаем, что вместо отпуска он отдыхает в отгулах, а за отгула получает компенсацию и плюс нормальную зарплату с премией, доплатой и выплатой. И мы одного не понимаем, кто в данном случае «не очень» - Политковский, его герой, или мы, тихо внемлющие.

Мы были добрыми и злыми, веселыми и занудными. Из психиатров любили Навойчика - он был таким же простым, как и мы. Мы пили ржавую воду и на шее носили магнит. За пивом мотались в Шепеличи (какое там было иногда пиво!). Машине предпочитали велосипед и моторную лодку, отдыхали на реке, а палатку ставили около настоящего блиндажа.

Это была наша земля. Это был наш город. И жизнь у нас с ним была общая. А теперь он мертв, а мы живы, правда, уже не все... И теперь считаем своим и полюбили Славутич, а его судьба стала нашей судьбой. Как и кто распорядится нашими судьбами, неизвестно. А может, пусть каждый решает сам?

Стас КОНСТАНТИНОВ,
художник ЦДР.

Газета «Вестник Чернобыля», № 33 (468), май 1993 года

Через год после трагедии, или 44 страницы инструкции ЦК КПСС о том, что можно, а чего нельзя было говорить об аварии на ЧАЭС

Редакция «Красной звезды» уже опубликовала несколько статей по материалам, находившимся в архивной «Особой папке» ЦК КПСС. На этот раз открылись документы, которые касаются аварии на Чернобыльской АЭС.

...Наш экскурс в март 1987 года. Приближалась годовщина катастрофы. Готовились к ней, судя по документам «Особой папки», и в ЦК КПСС. По этому случаю, например, было принято постановление ЦК «О плане основных пропагандистских мероприятий в связи с годовщиной аварии на Чернобыльской АЭС». Постановление от 10 марта 1987 года под грифом «Сов. секретно». За его принятие единогласно проголосовали, как явствует из документов, секретари ЦК Е. Лигачев, В. Долгих, А. Яковлев, Г. Разумовский. Что же предлагалось сделать, если план сразу стал совершенно секретным? Стоит полистать всего несколько страниц этого объемистого плана (44 страницы), и многое становится понятным. Вот некоторые выдержки из него: «В ходе пропагандистских и контрпропагандистских мероприятий руководствоваться выступлением М. С. Горбачева по центральному телевидению 14 июля 1986 г. о

причинах аварии на ЧАЭС, мерах по ликвидации ее последствий и обеспечению безопасности атомной энергетики...

Подготовить и направить всем совпослам, союзгранпредставителям ориентировку по вопросам, связанным с ликвидацией последствий аварии для ведения контрпропагандистской работы. (Ответственные: МИД СССР, Минатомэнерго СССР, Минсредмаш СССР, Минздрав СССР, Госкомгидромет СССР).

...Обеспечить советские делегации, направляемые за рубеж, необходимыми контрпропагандистскими материалами (Отв. Минсредмаш СССР, Госатомэнергондзор СССР, АПН)... В зависимости от развития обстановки и действий противника предусмотреть...

- Подготовку контрпропагандистских материалов (статьи, беседы, комментарии, репортажи, фотодокументы и т. д.) о судьбах людей Чернобыля, последствиях аварии и их ликвидации, дополнительных мерах, принятых для повышения безопасности в районе аварии, разработке нового оборудования повышенной надежности для атомных станций. (Отв. АПН, ТАСС).

- Использование VII Международного

конгресса движения «Врачи мира за предотвращение ядерной войны» (Москва, май-июнь 1987 года) для распространения правдивой информации о медико-биологических последствиях аварии на ЧАЭС (Отв. Минздрав СССР, ТАСС, АПН, Гостелерадио СССР).

- Поручить отделением и корпунктам ТАСС, всем советским корреспондентам и журналистам, работающим за рубежом принимать оперативные меры по разоблачению враждебной информации, в которой умышленно преувеличиваются последствия аварии для населения СССР и других стран. Оперативно готовить и распространять материалы пропагандистского характера, упреждая враждебные выпады западных средств массовой информации (Отв. МИД СССР, ТАСС, АПН).

- Обязать ЦК Компартии Украины и ЦК Компартии Белоруссии провести широкую разъяснительную работу в республиках о мерах, осуществленных в зоне ЧАЭС и в близлежащих районах, по восстановлению условий для нормальной жизнедеятельности и охране здоровья, включая защиту водной среды...

15

О чем писали газеты...

26 апреля уже не за горами. Персоналу Чернобыльской АЭС не нужно объяснять, что это за день. 31 год после аварии. Помним

- Организовать публикации в печати, передачи по радио и телевидению, подготовку материалов ТАСС о мерах... по ликвидации последствий аварии на ЧАЭС, по обеспечению безопасности развития атомной энергетики, а также советских внешнеполитических инициативах...»

Если почитать газеты 1987 года, посмотреть кадры хроники, то нетрудно понять: так все оно и было. За выполнение цеховского плана, пронизанного отнюдь не заботой о людях, а тем, как бы не допустить просачивания какой-либо невыгодной для ЦК КПСС информации на Запад, как бы получше дать отпор настырным иностранным ученым и журналистам, принялись все основные государственные структуры.

Тут важно было действовать оперативно и точно. Поэтому указаны в названном уже постановлении ЦК КПСС средствам массовой информации сроки и подробный инструктаж. Здесь до мелочей определено: что, кому и когда печатать, передавать и показывать. Так, ТАСС должен был создать целую серию специальных материалов «идеологического и пропагандистского характера». Один из них под названием «Место рождения - Чернобыль». Постановление подробно разжевывает этот материал, дает необходимые инструкции, чтобы автора ничто не могло увести в сторону: «В семьях, эвакуированных из опасной зоны, после аварии родилось 300 детей. Все они находятся под постоянным медицинским наблюдением, результаты которого показывают: никаких отклонений нет, дети развиваются нормально...».

Можно взять и другой материал - «Природа и атом». «На Западе преувеличивают экологические последствия чернобыльской аварии (о ее реальных масштабах рассказывает председатель Госкомгидромета СССР Ю.А.Израэль)».

Только для ТАСС - 26 материалов с подробной инструкцией того, что должно быть в них. А еще - АПН, Главная редакция инфор-

мации для заграницы, радио... Но самая большая нагрузка выпала на телевидение. В секретных предложениях тогдашнего первого заместителя председателя Государственного комитета по телевидению и радиовещанию Л. Кравченко говорится: «В связи с приближающейся годовщиной аварии на ЧАЭС Государственный комитет по телевидению и радиовещанию планирует провести пропагандистскую кампанию. Содержание ее будут определять следующие основные положения:

- меры по обеспечению безопасности населения, оказанию эффективной помощи пострадавшим были приняты незамедлительно;
- авария на Чернобыльской АЭС, реакция на нее стали своего рода проверкой политической морали. Еще раз обнаружили два разных подхода, две разные линии поведения;
- события в Чернобыле подтверждают верность внешнеполитического курса, выработанного XXVII съездом КПСС...».

И так далее, и тому подобное. Конечно, в предложенном тексте постановления ЦК КПСС можно после каждого предложения и даже словосочетания ставить вопросительные и восклицательные знаки, возмущаться, иронизировать, комментировать. Но стоит ли? Все и так предельно ясно. Понятно, что с высоты дней сегодняшних легко рассуждать, давать оценки, критиковать, так сказать, невзирая на лица. Но задача у нас другая: попытаться сделать выводы, извлечь какие-то уроки.

И главный урок в том, что о любой трагедии, какой бы тяжелой она ни была, нужно своевременно и честно информировать людей. И принимать меры для защиты их здоровья. Иначе вновь будут составляться планы, такие, как и прежде, на многих листах, со словами в повелительном наклонении, и, возможно, потянется у кого-то рука поставить на них «Сов. секретно». Что ж, не надо забывать - это уже было. И плохо, если будет снова.

Анатолій СТАСОВСКИЙ

Газета «Вестник Чернобыля», № 33 (468), май 1993 года

„Поверніть хоч мертвих синів...“

ЗА КИМ СУМУЄ ДЗВИН...

Батьки Героїв Радянського Союзу Володимира Правика та Віктора Кібенка, від імені батьків і рідних загиблих пожежників та працівників ЧАЕС звернулися днями з надією на підтримку до газети «СІЛЬСЬКІ ВІСТІ».

"Після аварії на Чернобыльській атомній електростанції 26 квітня 1986 року, - пишуть вони, - наші сини були перевезені на лікування до Москви, в 6-ту клінічну лікарню. Після смерті шістьох пожежників та ще двадцятьох працівників АЕС, всупереч нашій волі, їх було поховано на Митінському кладовищі, а не на тій землі, де живуть їхні батьки, діти й дружини. Ми вже кілька разів зверталися до Верховної Ради України та в інші інстанції з проханням, щоб прах наших дітей був перевезений і похований в Україні. Нам тільки обіцяють, але ніхто нічого не робить.

Наше прохання мотивуємо тим, що з

часу Чернобыльської трагедії ми постаріли, втратили сили і не маємо ні фізичної, ні матеріальної можливості поїхати хоч раз на рік покласти квіти до могил наших дітей, які ціною свого життя зупинили вогонь, зберегли мільярди карбованців, захистили від радіації тисячі квадратних кілометрів території. Невже гість цього їм не можна виділити в Україні по кілька квадратних метрів землі для вічного спочинку!

Якби ви знали, які тяжкі муки перенесли наші дорогі діти. І як боліли наші материнські серця від тяжких страждань своїх дітей. Ми вже втратили в цьому житті все - дітей, свої будинки, здоров'я, добро, нажите тяжкою працею. Залишилась тільки надія, що могили наших дітей будуть на Батьківщині. Проявіть милосердя, " - благають Павло Панакович та Наталія Іванівна Правик з Ірпеня, Ірина Йосипівна Кібенок з Іванкова Київської області.

Новини ЧАЕС

Засновник - державне спеціалізоване підприємство «Чернобыльська АЕС»

Новости ЧАЭС

Відповідальний за випуск: Віталій Медвідь
Над номером працювали:

Майя Руденко, Дмитрій Корчак, Сергій Касянчук
Тетяна Рабчевська, Антон Повар
Тел.: 2-59-02, 2-58-57
E-mail: ipo2@chnpp.gov.ua

Газету засновано у 1995 році.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Кі №830 від 11 листопада 2004 року